

RĄŠALUOTI PIRŠTĀI

Nr. 4

Vilniaus r. Rūkainių gimnazija

Sausis, 2022

Šiame laikraštelyje

☞ Tradicinė Vilniaus rajono bendrojo ugdymo švietimo įstaigų 9-12 klasių mokinių konferencija „Kultūros asmenybės istorijos kryžkelėje“

☞ Laisvės gynėjų diena Rūkainių gimnazijoje

☞ Apsisuko metų ratas!

☞ Tarptautinė sportinių kelnių diena

☞ Kodėl verta skaityti knygas? Net 15 priežasčių!

☞ Ar žinote? Vilniaus gimtadienis

☞ ☞ ☞ ☞ ☞ ☞ ☞ ☞ ☞ ☞ ☞ ☞

ŽIEMA IR FAKTAI APIE JĄ, KURIUOS ŽINO TIK NEDAUGELIS. SUŽINOKITE!

☞ **Sausis:** lotyniškai *Januarius* = *Janus* + *arius*, t.y. Januso mėnuo. Romėnai šį mėnesį laikė dviveidžio dievo Januso mėnesiu; anot romėnų, jaunuuju veidu jis žiūri į ateitį, senuoju - į praeitį. Sausį vadindavo ir Durų Dievo (*God of Door*) mėnesiu, nes šis mėnuo atidaro duris naujam džiaugsmui, naujų darbų pradžia - Naujiesiems metams. Lietuvoje sausio mėnesį dar viešpatauja gili žiema. Upės, upeliai ir ežerai snaudžia po ledu. Jeigu sninga, tai sniegas smulkus, „sausas“, vėjo pustomas. Todėl ir mėnuo pavadintas Sausio vardu.

☞ Žiemą Žemė yra arčiausiai Saulės.

☞ Žemiausia temperatūra planetoje užfiksuota netoli tyrimų centro „Fuji kupolas“ Antarktidoje – minus 91,2 laipsniai Celsijaus. Šie duomenys buvo gauti tiriant palydovu.

☞ 1940 m. Žiema yra šalčiausia žemėje per pastarąjį šimtmetį. Sausio 17 d. termometro stulpeliai kai kuriose pasaulio dalyse nukrito iki minus 42,2 laipsnių.

☞ ☞ ☞ ☞ ☞ ☞ ☞ ☞ ☞ ☞ ☞ ☞

*Surankioti pabirusius žodžius
ir kėpurą nakč akį nebesumerkči,
po apsnigtu žiemovidžio medžiu
mažų miestukų viešbučiuose verkči.*

*Nepakėliama. Slegiančiai sunku,
bet nieko, nieko, nepakęisti!
Savim išlikči, o tuo pačiu metu
ir nuogęstauti, ir teisinti, ir tesinti...*

*Sukęapti šitiek valios ir jęgu, -
pro tylinčią, negyvę sniego dangę
kęžkęm ateinančiam pačiu laikę
ištiesti šiltę nedrebančią rankę.*

Violeta Palčinskaitė

☞ ☞ ☞ ☞ ☞ ☞ ☞ ☞ ☞ ☞ ☞ ☞

IVYKO TRADICINĖ VILNIAUS RAJONO BENDROJO UGDYMO ŠVIETIMO ĮSTAIGŲ 9-12 KLASIŲ MOKINIŲ KONFERENCIJA „KULTŪROS ASMENYBĖS ISTORIJOS KRYŽKELĖJE“

Kaip ir kiekvienais mokslo metais, taip ir šiais, Vilniaus r. Rukainių gimnazijos lietuvių kalbos ir literatūros mokytojos Oksana Aleknavičius ir Lilija Jeremejeva, bendradarbiaudamos su istorijos ir pilietiškumo mokytoja Rasa Jachimovičiene, organizavo lietuvių kalbos ir literatūros ir istorijos konferenciją. Deja, kaip ir pernai, dėl COVID-19 pandemijos, konferencija organizuota virtualiai 2021 m. lapkričio 22 – 2022 m. sausio 22 d.

Išspręst gyvybė ir mirties lygtis

2021 metų Konferencija skirta pagerbti ir paminėti iškilias istorines asmenybes, rengėjai kvietė mąstyti apie tai, kokius iššūkius istorija skiria žmogui – rašytojui, menininkui, politikui ir paprastam piliečiui. Formuluojuant temą buvo pasiūlyta remtis Seimo nutarimais dėl atmintinų metų paskelbimo. 2021-ieji metai paskelbti Lietuvos ir Lenkijos karo vado Jono Karolio Chodkevičiaus, partizano Juozo Lukšos-Daumanto, kardinolo Vincento Sladkevičiaus, skulptoriaus Juozo Zikaro, poeto Vytauto Mačernio, mokslininkų Jurgio Ambrozijaus Pabrėžos ir Marijos

Gimbutienės metais.

Virtualioje konferencijoje dalyvavo ir darbus parengė Vilniaus r. Juodšilių šv. Uršulės Leduchovskos, Valčiūnų ir Rukainių gimnazijos mokiniai, o juos konsultavo lietuvių kalbos ir literatūros ir istorijos mokytojai. Juodšilių šv. Uršulės Leduchovskos gimnazijos IIG klasės mokinys David Jurevič parengė pateiktį ir pristatė V. Mačernio svarbiausius biografijos faktus, Valčiūnų gimnazijos IV klasės mokinė Aurelija Tarasevičiūtė ir Jekaterina Rymaido kūrybiškai pažvelgė į V. Mačernio sonetus ir konferencijai parengė jų vizualizacijas

naudodamiesi pateiktųjų rengimo programa PowerPoint. Rukainių gimnazijos mokiniai V. Mačernio sonetų vizualizacijas rengė ir Canva įrankiu.

Kai sugrįšiu pas tave, koks džiaugsmas didis

Nors šiais metais konferencijos dalyvių būrys ir nebuvo toks gausus, kaip anksčiau, tačiau matyti, kad pranešėjai ruošdamiesi jai pasirinko aktualias ir tikslus bei dalyko programą atitinkančias temas. Rengėjai džiaugiasi, kad šis metodas, ypač virtualaus mokymosi ir pandemijos fone, sukuria daugialypį ir įvairias pažinimo sritis paliečiantį bei aktualizuojantį mokymosi procesą, kuris apima

įvairias skaitmenines medijas: tekstą, vaizdą, garsą, kurie yra integruojami į vieną pranešimą.

Su mokinių darbais kviečiame susipažinti gimnazijos svetainėje.

LAISVĖS GYNĖJŲ DIENA RUKAINIŲ GIMNAZIJOJE

Laisvė – pirmasis ir tikrasis žmogaus ir visos tautos laimės ir gerovės šaltinis. Daugelis karų, nesutarimų, ginčų kildavo ir tebekyla būtent dėl noro apriboti ar visiškai panaikinti laisvę. Viena didžiausių bausmių žmogui – laisvės atėmimas, nes, prarasdamas laisvę, asmuo tarsi netenka ir savo galių, savo balso, savojo „aš“. Lietuvių tautos laisvė išpirkta tauriausių Lietuvos žemės vaikų gyvybėmis. Mes šiandien lenkiame prieš juos galvas ir, gėrėdamiesi jų žygiais, visam pasauliui skelbiame: niekada nebevergausime ir visomis jėgomis ginsime Tėvynės laisvę.

prisiminti 1991 metais Sausio 13-ąją žuvusiuosius už Lietuvos laisvę. Nuo 8 val. gimnazijos fojė aukų atminimui buvo deginamos žvakutės, per pirmąją pamoką mokytojai ir mokiniai prisiminė tragiškus to meto įvykius, taip pat buvo rodomas dokumentinis filmas apie 1991 m. Sausio 13-osios įvykius.

Kaip ir kasmet, pilietinė iniciatyva buvo pratęsta Vilniuje: IG kl. mokiniai dalyvavo pilietiškumo pagrindų pamokoje, skirtoje Sausio 13-osios įvykiams paminėti, prie Televizijos bokšto. Vėliau gimnazistai pagerbė žuvusiųjų už Lietuvos laisvę atminimą aplankydami jų kapus Antakalnio kapinėse. Gimnazija tradiciškai mini Laisvės gynėjų dieną, siekdama skatinti mokinių pilietiškumą, istorinį sąmoningumą ir mokyklos bendruomeniškumą.

IG klasės mokinys Tomáš Blaževič

APSIUKO METŲ RATAS!

Besibaigiant 2021 metams IT mokytoja Irena Ginevič ir lietuvių kalbos ir literatūros mokytoja Oksana Aleknavičius organizavo trumpalaikį integruotą projektą IIG klasės mokiniams pavadinimu „Metų ratas“.

minėtinas dienas, tobulino gebėjimą atsirinkti ir sisteminti svarbiausią informaciją, rengė vaizdinę medžiagą. Surinkta informacija buvo apibendrinta ir Canva programos pagalba buvo paruošti 2 variantai 2022 m. kalendoriaus, kuris galės papuošti bet kurio mokyklos bendruomenės nario namų sieną.

Šis projektas paskatino mokinius sieti jau turimas žinias apie etnokultūrą ir elektroninę leidybą su naujai įgytomis žiniomis bei pamatyti, kaip jas galima pritaikyti praktiškai. Projekto metu dvi IIG klasės grupės kaupė medžiagą apie įvairias tradicines lietuvių šventes ir

Šis trumpalaikis projektas suteikė galimybę ne tik integruoti IT ir lietuvių kalbos ir literatūros dalykus, bet ir plėsti mokinių kūrybinėms, mokėjimo mokytis, laiko planavimo, bendravimo ir bendradarbiavimo kompetencijoms.

rašuoti pirštai3

TARPTAUTINĖ SPORTINIŲ KELNIŲ DIENA

Sausio 21-oji paskelbta Tarptautine sportinių kelnių diena. Šią dieną visi, kad ir kur būtų, skatinami vilkėti patogiausius drabužius – sportines kelnes.

1882 m. Émile Camuset Entzheime Prancūzijoje įkūrė drabužių aktyviems žmonėms įmonę „Le Coq Sportif“. Jai priskiriamos 1920-aisiais išrastos sportinės kelnės. Lanksčios ir patogios kelnės, visų pirma, buvo skirtos sportininkams. Tačiau sportinių kelnių paskirtis per daugelį metų labai pasikeitė. Vieni tebedėvi jas sportuodami, tačiau kai kurie dėl visiškai priešingos priežasties, kai nori tiesiog atsipalaiduoti!

Sausio 21-ąją dieną mes, žurnalistai, stebėjome Rukainių gimnazijos mokinius, vilkinčius sportines kelnes, vėliau juos apklausėme. Mokiniai apie Tarptautinę sportinių kelnių dieną nėra girdėję, be to, pasisakė: „Su sportinėmis kelnėmis patogiau, geriau, paprasčiau“. Taip aiškina su sportine apranga kiekvieną dieną į mokyklą einantys vaikai.

Fizinio ugdymo mokytoja Kristina Baliuto teigia, kad fizinio ugdymo pamokose mokiniai privalo būti su sportine apranga, o kitose pamokose dėvėti uniformą. Anot jos, sportinė apranga yra laisvalaikio drabužiai. Ir mes jai pritariame!

Beje, gimnazija turi patvirtinusi uniformas – megztinius, švarkus su gimnazijos simboliu. Dalis mokinių juos noriai nešioja, tačiau dalis nevengia „pasipuosti“ treningais.

Rukainių gimnazijos mokiniai, mes jus stebime...

KODĖL VERTA SKAITYTI KNYGAS? NET 15 PRIEŽASČIŲ!

Atrodo, skaitymas išgyvena renesansą. Knygos visur! Didelės ir mažos bibliotekos, interneto ir fiziniai knygynai, prekybos centrai, blusturgiai – vietos, kuriose galite įsigyti geros literatūros. Skaitymo madą bando įvesti tinklaraštininkai ir apžvalgininkai. Tačiau tie, kurie nėra dideli knygų gerbėjai, nesupranta apsėstųjų skaitymu. Jie girdi, kad skaityti naudinga, tačiau gūžčioja pečiais. Ar ši pramoga nėra pervertinama? Tikrai ne, nes skaitymas nėra vien tik malonumas. Jis naudingas fizinei bei psichinei sveikatai. Kartais psichologinės būsenos gerinimas daug svarbesnis už knygų suteikiamas žinias ar literatūrinę vertę. Kviečiame panagrinėti keletą įrodytų faktų apie skaitymą. Dažnai girdime, kad skaityti naudinga, tačiau ar kada įsigiliame, kur slypi šio užsiėmimo nauda? Atsakyti į klausimą yra sudėtingiau nei manome, tad suradome net 15 priežasčių! Štai 15 faktų, kodėl reikia skaityti knygas

1. Knygų skaitymas plečia žodyną
2. Skaitymas lyg treniruotė – kuo daugiau skaitote, tuo sklandžiau tą darote
3. Skaitymas didina bendrą išprusimą
4. Skaitydami jūs tampate geresniu pašnekovu
5. Knygos daro jus išmintingesnius
6. Skaitymas padeda atsikratyti išankstinių nuostatų ir klaidingo vertinimo
7. Skaitymas puikiai mankština smegenis
8. Skaitymas mažina stresą ir įtampą
9. Knygos motyvuoja
10. Skaitymas ugdo gebėjimą sutelkti dėmesį
11. Knygos padeda geriau suprasti įvairių šalių kultūrą ir istoriją
12. Knygos priverčia permąstyti dorovinius ir etinius dalykus
13. Skaitymas gerina rašymo įgūdžius
14. Skaitymas lavina vaizduotę ir empatiją
15. Knygos padeda rasti atsakymus

1. Apsilankyk gimnazijos bibliotekoje.
2. Pranešk bibliotekininkei apie dalyvavimą projekte.
3. Pasirink skaityti knygą lenkų ar lietuvių kalbomis nuo sausio mėn.
4. Perskaityk kuo daugiau knygų.
5. Pradėk pildyti skaitymo dienoraštį.
6. Siūloma pasirinkti knygą pagal šiuos kriterijus:
 - perskaityk knygą, pagal kurią sukurtas filmas;
 - perskaityk moters autorės parašytą knygą;
 - perskaityk vyro autoriaus parašytą knygą;
 - perskaityk lietuvių autoriaus parašytą knygą;
 - perskaityk užsienio autoriaus parašytą knygą;
 - perskaityk lenkų autoriaus parašytą knygą;
 - perskaityk paties nupirktą knygą;

7. Pasidalink savo išvargomis su kitais per lietuvių kalbos ir literatūros, lenkų kalbos pamokas.
 8. Dalyvauk ŠAUNIAUSIO SKAITYTOJO konkurse.
 9. Laimėk ŠAUNIAUSIO SKAITYTOJO titulą!
- Šauniausias skaitytojas bus apdovanotas:

SĖKMĖS! 😊

☀ ☀

AR ŽINOTE?

VILNIAUS PAĢARSINIMO DIENA (VILNIAUS GIMTADIENIS)

1323 metais sausio 25-ąją Lietuvos didysis kunigaikštis Gediminas parašė laišką, skirtą Liubekų, Zundo, Brėmeno, Magdeburgo, Kelno bei kitų miestų gyventojams, kuriame pranešė pasirusęs priimti krikščionių tikėjimą. Šiame laiške Gediminas pirmą kartą paminėjo Vilnių, todėl sausio 25-oji laikoma Vilniaus gimtadieniu.

Iš tikrųjų Vilnius įkurtas gerokai anksčiau, nes tame pačiame laiške minima, kad viena bažnyčia dominikonams „mūsų mieste Vilniuje jau pastatyta prieš porą metų“.

☀ ☀

MINTYS APIE VILNIŲ

☀ ☀

„Aš – miestas. Tiek daug išgyvenęs, tiek daug patyręs, tiek daug praradęs ir tiek daug gavęs... Kažkada labai seniai gimiau aš. Man davė vardą“.

☀ ☀

„Istorija gyva, ji turi gyvuoti mumyse ir jos negalima pamiršti. Laikas bėga ir mes palikšime dalelę savęs istorijos vingiuose“

☀ ☀

„Vilnius – tai viltis. Viltis, kad kiekvienas žmogus čia suras savo vietą ir laimę“.

☀ ☀

„Myliu tave visa širdimi ir linkiu amžino gyvenimo“.

☀ ☀

„Miestas neužmigo viduramžiais, bet vis dar gyvas, žengia pirmyn su jauna žmonių karta“.

☀ ☀

„Abejojau, ar pavyktų rasti visoje žemėje dar vieną tokį miestą, kur taip unikalčiai susilietų architektūra ir gamta“.

☀ ☀

Jeigu radote gramatikos klaidą, prašome tai laikyti autorių ar redaktorių akies klaida!

„Rašaluotų pirštų“ leidėjai: neformaliojo švietimo programa „Mes - žurnalistai“

Redakcinė kolegija: lietuvių kalbos ir literatūros mokytoja Lilija Jeremejeva, IIIG klasės mokiniai: Agnieška Lokutijevska, Monika Pranskūnaitė, Inesa Stankevič, Viktorija Pozniak, Evelina Rusakevič, Donata Polujanska, Patryk Masevič, Erik Sadvoskij, Katažyna Moroz, Andžej Špakovskij

Šį laikraštuką taip pat galite pamatyti interneto svetainėje www.rukainiai.vilniausr.lm.lt/